

[Mottagare]

Podcast Konkurrenten

Avsnitt 74: Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet – vad föreslår utredningen?

Textversion av Konkurrenten avsnitt 74 (publicerat 11 augusti 2025), vill du hellre lyssna på avsnittet kan du ta del av det på vår webbplats www.konkurrensverket.se/konkurrenten. Delar av transkriberingen är AI-genererad så fel kan förekomma.

Marie Strömberg Lindvall:

Hej och välkommen till konkurrenten! Jag heter Marie Strömberg Lindvall. Det här avsnittet av Konkurrensverkets podcast ska handla om utredningen om nya konkurrensverktyg som regeringen tillsatte i oktober 2023 och sedan kompletterade med tilläggsdirektiv i februari 2024. Från Konkurrensverket sida var det här en efterfrågad utredning och den rör också frågor som är en del av en större europeisk diskussion.

Marie Strömberg Lindvall:

Det är en diskussion som på en övergripande nivå handlar om behovet av förändringar i konkurrenslagstiftningen. För att möta de förändringar som har skett på marknaden. Betänkandet presenterades i mars och har titeln *Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet* och två av utredarna finns med mig här för att berätta om arbetet och ge en bild av de förslag som presenterades i betänkandet.

Marie Strömberg Lindvall:

Välkommen Antonia!

Antonia Wopenka:

Tack så mycket.

Marie Strömberg Lindvall:

Och välkommen Katharina Voss!

Då tänker jag att innan vi drar igång med den här oss utredningen så ska ni få berätta lite kort om vilka ni är och vad ni har för bakgrund. Vi börjar med dig Antonia.

Antonia Wopenka:

Ja, jag heter Antonia och är jurist på Post- och telestyrelsens avdelning för marknadsreglering där jag jobbar med sektorsreglering för telekommunikation. Men jag har varit på Konkurrensverket också, men för ungefär tio år sedan.

Katharina Voss:

Katarina Voss heter jag. Jag jobbar rättsenheten här på Konkurrensverket.

Marie Strömberg Lindvall:

Välkomna hit båda två! Då ska vi ge oss i kast med utredningen som ni har jobbat med och de uppdrag ni har haft som bestått av tre delar. Och nu tänkte jag citera de här tre delarna direkt från utredningen. Ni skulle ta ställning till följande frågor: Bör ett nytt, bredare konkurrensverktyg för Konkurrensverket införas i svensk rätt? Bör det införas en informationsplikt för företagskoncentrationer som i dag inte omfattas av anmälningsplikt och kan reglerna om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet effektiviseras?

Marie Strömberg Lindvall:

Så uttryckte sig utredningen. Men innan vi går in på de här frågorna så vi ska ta en i taget så tänkte jag att ni ska få berätta lite grann om hur ni har jobbat, hur utredningsarbetet har gått till. Vad säger du Antonia?

Antonia Wopenka:

Ja, en utredning tillsätts ju för att regeringen behöver underlag till nya lagar eller lagändringar och de fattar beslut om det här utredningsdirektivet som du precis läst ur. Och det är det som sätter ramen för utredningen och de innehåller en bakgrund och problembeskrivning av de frågor som regeringen vill att utredningen ska besvara och sedan utser regeringen också en särskild utredare som i vårt fall då var hovrättsrådet Eva Edwardsson, som sitter i Patent- och marknadsdomstolen, och den särskilda utredaren leder arbetet och förslagen som läggs fram.2025-08-11

Antonia Wopenka:

Men har arbetet vid sidan av sitt ordinarie arbete, så då anställer man ju då sekreterare till hjälp och det är där vi kommer in. Jag är Catarina och en tredje kollega som också var med under en period och det är de som utreder frågorna och skriver själva. Betänkandet har hand om administration och budget och organisatoriskt är mig en egen liten myndighet.

Antonia Wopenka:

Vi har ett väldigt speciellt att jobba på en, två eller under en på tremanna myndighet. Men vad vi har gjort då är att utreda frågorna och skriva underlaget och arbeta fram förslag, författningar, text och beskrivningar och även titta på alternativa lösningar och vilka konsekvenser som förslagen kan få. Jag Eftersom att jag var tre delar så har vi tagit lite huvudansvar för en del var men haft väldigt god hjälp av varandra och också av expertgruppen som är en grupp som består av experter på området från olika myndigheter, organisationer som vi har haft löpande möten med och skickat utkast till för att få synpunkter och input och sedan har vi också då haft god hjälp från Konkurrensverket

Antonia Wopenka:

och vi har fått hjälp med att ta fram underlag i form av äldre beslut och kostnads underlag för utredningen. Så jag under arbetet har också träffat flera olika intressenter som har lämnat värdefulla inspel och pratat med representanter från olika myndigheter och också haft kontakt med myndigheter i andra länder.

Marie Strömberg Lindvall:

Nu nämnde jag när övning uppdraget hade presenterats och så vidare inledningsvis, men jag tänkte ändå fråga hade ni lång tid på er? Hur länge arbetar ni med det här?

Antonia Wopenka:

Ja, ungefär ett år. Lite kortare för den här delen om offentlig verksamhet eftersom den kom in senare.

Marie Strömberg Lindvall:

Precis, det var det som var tilläggsdirektiv och inkom lite senare. Det var lite kort om tid alltså.

Katharina Voss:

De första veckorna så räknar vi liksom baklänges och hur lång tid går åt för att trycka betänkandet och format så är det ganska många formella saker som måste göras där på slutet och sedan så kan man räkna att man har ungefär sex stycken expertmöten på ett år, tre på våren, tre på hösten.

Katharina Voss:

Ja, precis. Man kan liksom dela upp arbetet ganska effektivt genom att räkna bort tid på slutet för tryck och formaliteter och sen så kan man liksom lägga dessa möten på lagom avstånd till varandra och sedan så kan man då dela upp arbetet utefter de här mötena som man då ska leverera material till. Så det var så vi gjorde i början av det första mötet och så tar vi upp själva projektet så att säga och sedan så börjar vi och arbeta oss genom stoffet.

Katharina Voss:

Och på slutet har man ju då typiskt konsekvensbeskrivningar och snygga justeringar av förslagen. Så det var både mycket och lite tid kan man säga.

Marie Strömberg Lindvall:

Och på slutet var det stressigt, eller hur? Jag kan inte tänka mig att det inte var stressigt.

Katharina Voss:

Men man får väldigt god hjälp ska jag också säga av kommittéservice som hjälper till med att få säkra och god hjälp av tryckeriet som hjälper till med omslaget och mycket annat praktiskt. Stressigt på slutet, men det gällde att lägga ner pennan i tid så att man hinner med allt det formella.

Marie Strömberg Lindvall:

Att bestämma sig. Nu är det klart!

Katharina Voss:

Ja, precis. Det är mycket om "vad kan vi leverera på den här tiden?" För det har ju satt en tid för utredning och man måste lämna den så det finns ju teoretisk möjlighet att förlänga. Men tanken är ju att man ska leverera och då måste man ju. Man kan bara hinna en viss mängd saker på den tiden man har.

Marie Strömberg Lindvall:

Jag måste få fråga också, Var det roligt? Vad var utmaningarna?

Antonia Wopenka:

Även det var väldigt roligt och otroligt lyxigt att få sitta under så lång tid och verkligen fokusera på en fråga. Men sen var det ju väldigt svårt för att man också känner att det är ett ganska stort ansvar och försöka komma på ny lagstiftning och någonting som verkligen ska fungera i praktiken och som ska bli så bra som det bara går.

Antonia Wopenka:

Och särskilt då utifrån att vi hade en ändå relativt begränsad tid. Men ja, ibland hade man kanske kunnat önska att vi haft lite mer tid att lägga.

Marie Strömberg Lindvall:

Vad säger du Katharina?

Katharina Voss:

Det var jätteroligt för att man har inom direktivets ram ganska mycket frihet av att bestämma och hur man vill lägga tonvikten på de här frågorna av de här och de här anledningarna som har en stor frihet att komma med en inriktning och bestämma sig utifrån den. Samtidigt som man har ju liksom den här ramen som direktiven ändå ger så att man har liksom ett mål tidsmässigt och ett mål vad man ska leverera för någonting.

Katharina Voss:

Men det är som jag säger både mycket, mycket ansvar och mycket frihet.

Marie Strömberg Lindvall:

Det var spännande att höra om det där arbetet. Men du tänker att nu ska vi ge oss i kast med själva rapporten. Och det var ju som så att Antonia, du berättade att du hade haft det inte så kallade huvudansvaret, men du hade jobbat väldigt mycket med den delen som rör konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Och du Katharina med den delen som rör nya verktyg.

Katharina Voss:

Ja.

Marie Strömberg Lindvall:

Så jag tänker börja med dig. Den första delfrågan var alltså om ett nytt bredare konkurrensverktyg bör införas i svensk rätt och då skulle jag först vilja att du ger oss en inblick i Varför blev det här en fråga? Varför uppkom det här behovet av att titta på det här? Det finns en bakgrund här förstås. Kan du säga någonting?

Katharina Voss:

Absolut. Jag skulle säga det i två delar egentligen. Det ena är ju att för ett antal år sedan så kom Europeiska kommissionen med en preliminär konsekvensanalys på någonting som då kallades för ett nytt konkurrensverktyg som man tänkte föreslå att införa på EU-nivå. Så det var där egentligen diskussionen tog sin början. Och den här konsekvensbeskrivningen den hade man då tagit fram med förebild för en lagstiftning som finns England sedan ganska många år tillbaka.

Katharina Voss:

Och grunden var egentligen att man hade sett under ett antal år att det fanns begränsningar i det befintliga konkurrensregelverket, att man såg vissa konkurrensproblem och vissa marknadsstrukturer som man inte kunde antingen åtgärda alls eller inte kunde åtgärda på ett effektivt sätt. Och det här verktyget på EU-nivå blev ingenting, utan det vi fick i stället är ju då bland annat det för mycket sagt som vi har pratat om tidigare.

Marie Strömberg Lindvall:

Som du har jobbat med.

Katharina Voss:

Precis som vi också jobbat med men som ju är en helt annan typ av lagstiftning. Och sedan så har vi ju plockat upp den här bollen på Konkurrensverket och då sett i flera av våra rapporter att det finns vissa typer av problem och strukturer som innebär att konkurrensen inte riktigt funkar så bra som den skulle kunna funka på en marknad, men som inte går att åtgärda med konkurrenslagstiftningen.

Marie Strömberg Lindvall:

Skulle du kunna ge några konkreta exempel på vad det skulle kunna vara som man inte har kunnat åtgärda?

Katharina Voss:

Det som är kanske det mest klassiska problemet och som vi har vetat om länge inom konkurrensrättens område är ju det så kallade oligopolproblemet. På en marknad där, det vill säga där det finns få aktörer på en marknad och man har ofta en väldigt homogen vara som handlar. Det är inte i sig ett konkurrensproblem, men det som kan uppkomma är ju att de här få aktörer kan samordna sig väldigt väl utan att faktiskt prata med varandra så att det kan bli en marknadsdynamik som är väldigt lik den dynamik som man skulle ha ifall man hade en klassisk tyst kartell, men utan behovet av själva samordningen.

Marie Strömberg Lindvall:

Eller det som kallas för tyst samordning.

Katharina Voss:

Precis tyst samordning kallar man det. Då går det inte att förbjuda. Typiskt sett eftersom det inte finns ett faktiskt avtal som vi kan visa. Men resultatet kan bli detsamma. Så det är ett sådant problem som man inte då kan lösa. Och andra problem kan ju vara att det finns informationsasymmetri, att det finns trögrörlighet hos kunder osv.

Marie Strömberg Lindvall:

Ursäkta att jag avbryter, men informationsasymmetri? Det handlar om att man har tillgång till olika mycket information?

Katharina Voss:

Ja, och så är det ju väldigt ofta att som konsument så vet man ju mycket mindre än vad det företaget som kanske har framställt en vara har. Men problemet är större ju mer komplex varan är. Produkten eller tjänsten är så att det kan bli ett konkurrensproblem ifall kunderna har svårt att tillgodogöra sig den här informationen på ett rimligt sätt så att de kan fatta informerade besluten som vi förväntas att kunderna ska fatta.

Katharina Voss:

Har jag till exempel kanske varit kund hos ett visst företag under en lång tid och det blir väldigt krångligt för mig att byta den här tjänsten och det klassiska exemplet som vi också tar upp i utredningen är ju banktjänster. Att många kunder och det har KKV också påpekat i en del rapporter och kunder är på samma bank under lång tid och bristen på rörlighet av kunderna är ett konkurrensproblem i sig, så att ifall kunder skulle till exempel byta lånegivare oftare så skulle det sätta fart på konkurrensen.

Katharina Voss:

Men eftersom de inte gör det så blir det som ett strukturellt problem på den marknaden.

Marie Strömberg Lindvall:

Och att de inte gör det beror på att det helt enkelt är ganska krångligt.

Katharina Voss:

Det är ganska krångligt att byta och det är också svårt att som en normal konsument tillgodogöra sig all information. Vad kostar mig det här? Hur mycket skulle jag kunna spara på att byta bank? Och då kanske jag byter till ett bolån i Sverige som inte har vanliga lönekonton. Så då har jag fått in två banker. Att det är värt att det kostar mig någonting extra och liknar så väldigt många frågor som uppkommer som är svåra att ta ställning till som konsument.

Marie Strömberg Lindvall:

Ytterligare ett exempel. Katharina Har du något mer att bjuda på?

Katharina Voss:

Här är till exempel! Vi har ju tittat mycket på våra brittiska system, myndighetspraxis då, som har haft det här verktyget ett tag och de har haft med det i tre som rör en begravning. Och det är ju en tjänst som man ofta köper ganska sällan i livet kanske inte har så bra koll på samtidigt som när man väl behöver köpa den så är man väldigt sårbar.

Katharina Voss:

Man har precis förlorat någon nära anhörig och så är det ganska bråttom. Så det gör det ju väldigt svårt för den här konsumenten att träffa ett informerat val. Och då hade vår brittiska myndighet som AD och sett att priset för de här begravningen hade gått upp ganska mycket mer än inflationstakten under många, många år. I det här fallet var ytterligare ett exempel, då på en marknad där man kunde se att det fanns konkurrens problem eftersom priserna de hade ökat väldigt mycket, men som då inte berodde på någon överträdelse som hade skett, utan det fanns andra anledning till att den här marknaden inte fungerade så bra.

Marie Strömberg Lindvall:

Och för att sammanfatta det här exemplet på problem där det inte har skett en faktisk överträdelse, men som ändå har situationer som ändå lett till konkurrens. Problem som konkurrensmyndigheten inte kan göra någonting åt i dagens läge.

Katharina Voss:

Jamen precis. Och då ska man komma ihåg att det finns ju vissa problem som inte konkurrensen, lagstiftning och Konkurrensverket ska göra någonting åt. Men då finns ju sektor lagstiftning som man håller på med, till exempel hos PTS som är satt att åtgärda. Men det krävs ju då att det finns en sådan sektorlagstiftning och det finns väldigt många sektorer som inte har en sådan.

Marie Strömberg Lindvall:

Ska vi bara säga något jättekort om sektorlagstiftning, vad är det?

Antonia Wopenka:

Ja, det är en lagstiftning som reglerar förhållandena inom en viss sektor och i PTS fall så tillämpar vi en sektor lagstiftning som reglerar infrastruktur i form av till exempel nät som fibernät och tidigare kopparnät tillträde till de näten. Eftersom det är en viktig tillgång för att kunna verka på de marknaderna som regleras.

Marie Strömberg Lindvall:

Tack för det! Då har vi ett antal konkreta exempel som ger oss en bild av vad det är som konkurrensmyndigheterna har haft att brottas med utan att kunna åtgärda det så här långt. Men nu har ni alltså i utredningen lämnat förslag på hur det här skulle kunna förändras. Och då tänkte jag väl helt enkelt att du får ge exempel på vad det ni har föreslagit i utredningen och så.

Katharina Voss:

Det som föreslås i utredningen är ganska breda penseldrag är ju att Konkurrensverket ska kunna utreda vissa problem konkurrens problem som finns på en marknad och det kan ju vara så att man upptäcker man få klagomål, tips Eller också så har Konkurrensverket sedan tidigare utrett en marknad och vi pratar lite om verksamheten. Det är ganska okej, men här tror vi att det kan finnas ett konkurrensproblem och så kan man utreda då förhållanden på den här marknaden för att förstå vad det här problemet kommer ifrån.

Katharina Voss:

Och sedan i fall man då kommer fram till att det här konkurrensproblemen som man skulle kunna åtgärda med det här nya verktyget som vi föreslår eller utredningar om konkurrensfrämjande åtgärder som det då hette i utredningen, så kan Konkurrensverket då formellt offentligt sätta i gång en sådan här utredning och då kan man utreda vilka åtgärder kan vidtas för att helt lösa eller i vart fall åtgärda det här konkurrensproblemet så gott det går.

Katharina Voss:

Och kallar vi det här för att hinder för en effektiv konkurrens som man då ska utreda. Och sedan när man har kommit fram till de här åtgärderna så ska Konkurrensverket och samråda offentligt om de här förslagen och så slutligen kan Konkurrensverket då fatta beslut om åtgärderna och göra som ett bindande då för vissa företag.

Marie Strömberg Lindvall:

Kan man även här försöka exemplifiera vad det skulle kunna vara. Till exempel Jag vet ju att det här är ett verktyg som redan finns i vissa andra europeiska länder, så att antingen om du kan ta ett exempel från någonting du redan har sett, när ni har arbetat med utredningen eller konkretisera frågan.

Katharina Voss:

Absolut som vi, titta på vad C A har gjort med brittiska konkurrensmyndigheten, så de har ju till exempel tittat på just bank marknaden för ett antal år sedan och där tog man fram ett ganska stort paket av olika åtgärder som då dels bestod i information som gäller till exempel så var man tvungen att informera sina kunder ifall de hade ett negativt saldo på sitt konto.

Katharina Voss:

Helt enkelt. De var också tvungna påminna om att kunderna skulle se över sitt engagemang i banken och så. Det som var ganska nytt då var ju att man införde något som hette Open banking som i princip innebär att kunderna då kunde jämföra banktjänster och kostnader för banktjänster och på ett lätt sätt byta via ett nytt företag då som bankerna var tvungna att bilda.

Katharina Voss:

Så det var en ganska innovativ åtgärd som man tog då. Men det var ett helt paket av olika typ av åtgärder. Vi kan konstatera att även Finansinspektionen har varit aktivt senaste 2 åren i det fältet eftersom de då har liksom befogenhet att lösa vissa typer av problem, så har man ju till exempel ålagt bankerna att lämna ut digitalt underlag till sina kunder som är en åtgärd som ska öka rörligheten och konkurrensen.

Katharina Voss:

Då på den svenska bankmarknaden så hade inte Finansinspektionen haft den befogenhet som krävs att man kunde tänka sig att Konkurrensverket hade kunnat ta en sådan åtgärd på en begravningsmarknaden så beslutade man om att begravningsinstitut vara tvungna att fylla i en standardiserad tjänstlista med priser. Så det blev en informationsåtgärd kan man egentligen säga, men som då underlätta för kunderna att jämföra tjänsterna på ett lätt sätt.

Katharina Voss:

Det finns även några få exempel på strukturella åtgärder, det vill säga när företag har blivit tvungna att sälja någon av sina tillgångar till exempel i en studie som rörde bland annat cementprodukter som är en klassisk oligopolmarknad som jag nämnde tidigare. Men det har varit väldigt, väldigt sällsynt och förekommit i två ärenden av ett tjugotal.

Marie Strömberg Lindvall:

Det är några exempel på hur ett sådant här verktyg skulle kunna användas på. Men det får inte ta hur lång tid som helst. Så vilken tidsaspekt pratar vi om?

Katharina Voss:

Det som vi har föreslagit i utredningen är ju en tid på 18 månader från det att Konkurrensverket publicerar information om utredningen tills dess att man ska fatta beslut. Om det är väldigt komplexa fall med en förlängning på maximum sex månader. Så då total åtgång maximum 24 månader eller.

Marie Strömberg Lindvall:

Två inom den tidsrymden så och den ändrar också tidigare så ska det ske både samråd och offentliggörande av de förslag Konkurrensverket lägger fram så det på många sätt är väldigt transparent process ni föreslår.

Katharina Voss:

Precis så. Konkurrensverket ska även publicera information om marknaden. Är marknaderna och de hinder för konkurrensen man ser i samband med offentliggörandet. Så tanken är ju att den här utredningen ska vara väldigt mycket mer transparent än våra utredningar. Klassiskt sett är det informationen som vi publicerar på webben är ganska knapphändig, så det här ska vara en väldigt öppen och transparent process då det man ska kunna ha mycket dialog med marknadsaktörerna.

Marie Strömberg Lindvall:

Ja, det här är ju exempel på väldigt många olika typer av åtgärder. Det är en stor bredd i det här åtgärds paketet. Ni för resonemang i utredningen om förutsägbarhet, oförutsägbarhet för företagens räkning. Skulle det kunna säga någonting om det? Hur ni ser på den frågan.

Katharina Voss:

De har inte brutit mot lagen på något sätt. Och det är också därför det är viktigt att den här dialogen förs för att tanken är ju att de här åtgärderna ska förbättra konkurrensen för alla företag, det vill säga för stora och för små och för de helt nya som vill komma in på marknaden så är det därför det är viktigt med dialogen.

Katharina Voss:

Och det är såklart ingripande för företag att bli föremål för åtgärder. Och det finns ju både i förvaltningslagen och i det förslaget som läggs fram i betänkandet så finns ett krav på att de åtgärder som Konkurrensverket beslutade om ska vara proportionerliga och det innebär ju i praktiken att åtgärden då ska vara ändamålsenligt. Dels för att nå det målet som man vill nå, men det ska också vara åtgärder som är minst betungande för företagen eller företagen som berörs.

Katharina Voss:

Det vill säga man ska inte göra mer än nödvändigt. Så även om vi föreslår utredningen att Konkurrensverket ska kunna fatta beslut om både beteendemässiga och strukturella åtgärder. Det vill säga oftast då beteendemässiga åtgärder, men att det finns då kvar strukturella åtgärder i de fall som det verkligen, verkligen behövs.

Katharina Voss:

Och här kan man ju också föra ett resonemang i att det är klart att ingripande för företag att få sälja av någon del av sin verksamhet. Samtidigt så ger det ju också en tydlighet och en klarhet i vad som gäller, medan en beteendemässig åtgärd är ju någonting som ofta behöver övervakas och som också kostar löpande pengar för att företag som är föremål för en beteendemässig åker så det kanske inte alltid helt liksom rent vad som egentligen är mest betungande, utan det kan beror väldigt mycket på omständigheterna helt enkelt.

Katharina Voss:

Därför finns båda varianterna med för att helt enkelt ge möjligheten för en ändamålsenlig lösning.

Marie Strömberg Lindvall:

Och då tror jag att vi lämnar den här första delen med de orden.

Marie Strömberg Lindvall:

Då går vi över till den andra delen. Det gäller frågan om det bör införas en informationsplikt för företagskoncentrationer som i dag inte omfattas av anmälningssplikt. Och den frågan kommer vi ge lite kortare utrymme här. Men jag tycker ändå att det är på sin plats att säga någonting om hur det ser ut i dag. Så varför har det här blivit en fråga för er i utredningen?

Katharina Voss:

Den här delen handlar om att Konkurrensverket, sedan ganska många år tillbaka, har möjlighet att begära in en anmälan om företagskoncentrationer – även när dessa inte omfattas av den vanliga anmälningssplikten. Problemet är dock att för att kunna begära in en sådan anmälan måste man först känna till att koncentrationen äger rum. Och det är inte alltid fallet. Syftet med denna del är därför att fylla en lucka i regelverket, så att Konkurrensverket kan fatta beslut om att vissa företag ska vara skyldiga att informera myndigheten om förvärv de gör inom ett specifikt område.

Katharina Voss:

Det här är något som redan har funnits i Norge i flera år och som verkar fungera bra där. Det bidrar också till att lösa vissa problem. I dag får vi ibland tips från konkurrenter eller andra aktörer på marknaden om att en viss koncentration är på väg att ske. Men det är inte säkert att det just är de koncentrationerna som Konkurrensverket borde pröva. Genom en informationsplikt får Konkurrensverket möjlighet att själv välja inom vilka marknader eller branscher en sådan skyldighet att informera ska gälla.

Marie Strömberg Lindvall:

Och på basis av det starta en utredning i de fall man anser att det.

Katharina Voss:

Syftet är att möjliggöra utredning av om det finns skäl att tro att en viss marknad håller på att bli alltför koncentrerad – att det finns för få aktörer på marknaden. Det kan också finnas andra anledningar till att man vill ha ökad uppsikt över just den marknaden. Baserat på sådana bedömningar kan Konkurrensverket besluta

att vissa företag ska vara skyldiga att informera om alla koncentrationer de planerar att genomföra.

Katharina Voss:

Och sedan när man har fått den informationen så får man då 15 arbetsdagar för att bestämma sig om man vill begära in just den här koncentrationen och pröva den.

Marie Strömberg Lindvall:

Då vänder jag mig till dig nu, Antonia, eftersom vi nu ska gå över till nästa ämne – nämligen konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Det handlar om regler som har funnits i konkurrenslagen sedan 2010 och som syftar till att skapa en mer jämlik spelplan mellan offentliga och privata aktörer. Reglerna ska motverka att offentliga aktörer, med sina särskilda förutsättningar, snedvrider konkurrensen på marknaden.

Antonia Wopenka:

Dessa särskilda förutsättningar innebär att det finns avgörande skillnader mellan privata och offentliga aktörer när de säljer varor eller tjänster – det vill säga när de bedriver säljverksamhet på en marknad. Offentliga aktörer kan till exempel ha ensam tillgång till viss infrastruktur, eller möjlighet att sammanblanda sin säljverksamhet med myndighetsutövning. De kan även dra nytta av resurser som annars används inom offentligt finansierad verksamhet – såsom personal, lokaler eller utrustning – vilket ger dem konkurrensfördelar som privata aktörer inte har.

Antonia Wopenka:

Det kan också handla om hur säljverksamheten finansieras. Offentliga aktörer kan exempelvis få finansiering med offentliga medel, ha tillgång till mer förmånliga lån eller kunna ta större risker än privata aktörer. De kan dessutom bedriva verksamhet utan krav på vinst och utan risken att försättas i konkurs.

Mot den bakgrunden har det pågått en debatt ända sedan 1990-talet om att offentlig säljverksamhet kan påverka den privata marknaden negativt. Det finns en risk att offentliga aktörers närvaro gör det svårare för privata aktörer att etablera sig, att de trängs ut från marknaden eller hindras från att utveckla sin verksamhet på ett sätt som hade varit möjligt om den offentliga konkurrensen inte fanns.

Antonia Wopenka:

Av någon anledning används ofta sportmetaforer när man pratar om det här området. Den ojämna spelplanen, som du nämnde tidigare, är ett exempel. Offentliga aktörer beskrivs ibland som "dopade" på marknaden, vilket syftar på

att de har konkurrensfördelar som privata aktörer saknar. Dessa fördelar kan leda till snedvridningar av konkurrensen.

Som du nämnde infördes reglerna 2010, efter många års debatt. I förarbetena kallas bestämmelsen ibland för "konfliktlösningsregeln", eftersom syftet var att hantera just de konflikter som kan uppstå mellan offentlig och privat verksamhet på konkurrensutsatta marknader.

Marie Strömberg Lindvall:

Och som en konsekvens av det här så infördes då de här reglerna i konkurrenslagen 2010. Men varför har ni fått det här uppdraget?

Antonia Wopenka:

Det man vill åstadkomma nu är en analys av om reglerna behöver förändras för att bli mer ändamålsenliga – både för att motverka konkurrensbegränsande beteenden och för att stärka genomslaget för reglerna och den bakomliggande problembilden. Det har nämligen framförts, både från näringslivets håll och från Konkurrensverket, att de nuvarande verktygen på området inte är tillräckligt effektiva. Dessutom har reglerna hittills haft ett begränsat genomslag i rättstillämpningen.

Antonia Wopenka:

En bidragande orsak till det begränsade genomslaget är att ärendena ofta rör lokala marknader och aktörer. Domstolarna har dock i flera fall tillämpat ett bredare konkurrensrättsligt perspektiv, där den relevanta marknaden – alltså den marknad där konkurrenseffekterna bedöms – definieras betydligt större, både produktmässigt och geografiskt, än den marknad där den lokala aktören faktiskt är verksam. Detta har i sin tur lett till att utredningarna blivit mycket resurskrävande, eftersom det är komplicerat och omfattande att fastställa relevanta marknader. Resultatet har blivit att få ärenden kunnat prioriteras och drivas vidare.

Marie Strömberg Lindvall:

Av Konkurrensverket har fått lägga ner mycket tid på de här utredningarna som har varit ganska svåra att genomföra.

Antonia Wopenka:

Vi har även gått igenom den beslutspraktik som finns från Konkurrensverket, samt de domstolsavgöranden som hittills meddelats på området, och analyserat

dess. Genomgången bekräftar den bild som redan funnits sedan tidigare – att regelverket har haft begränsat genomslag och att tillämpningen i praktiken är svår. Vi har också haft dialog med aktörer från både det privata och det offentliga näringslivet i syfte att samla in information och få en bredare förståelse för hur regelverket upplevs från olika håll – särskilt från marknadens, det vill säga den privata sektorns, perspektiv.

Antonia Wopenka:

Det finns en tydlig frustration, särskilt från den privata sidan, över att offentlig säljverksamhet kan få mycket stora effekter på en lokal marknad – utan att det leder till några konkreta åtgärder när klagomål lämnas in. Ofta handlar det dessutom om mindre aktörer, som har begränsade resurser och därmed har svårt att bistå Konkurrensverket i de omfattande utredningar som krävs. Samtidigt lyfter de offentliga aktörerna att deras avsikt ofta är att skapa goda förutsättningar för näringslivet, snarare än att hämma det.

Antonia Wopenka:

Från kommunalt håll lyfts ofta argumentet att konkurrensen på den lokala marknaden ibland är otillräcklig, och att det därför kan finnas ett behov av att offentlig verksamhet går in för att fylla en lucka. Offentliga aktörer kan också spela en roll i att understödja innovation – exempelvis genom att gå före inom vissa områden där privata initiativ annars kanske inte hade uppstått. Det är därför viktigt att ha med sig denna balans i översynen av reglerna: att skydda konkurrensen, men samtidigt beakta det offentliga åtagandet och den samhällsnytta det kan medföra.

Marie Strömberg Lindvall:

Du nämnde nu initialt att ni har haft möten med intressenter och det här är väl en typisk sådan fråga som ni har diskuterat?

Antonia Wopenka:

Ja, precis, jag träffat många näringslivsorganisationer och också företrädare för offentliga marknadsaktörer.

Marie Strömberg Lindvall:

Och nu föreslår ni alltså i utredningen att de gamla reglerna ska ersättas med en ny lag. Varför vill ni införa en ny lag?

Antonia Wopenka:

En del av vårt uppdrag har varit att öka genomslaget för reglerna. För att uppnå det har vi föreslagit att bestämmelserna om offentlig säljverksamhet tydligare ska framgå genom att samlas i en separat lag – en särskild lagstiftning som enbart gäller offentlig säljverksamhet. Tanken är att detta ska göra regelverket mer överskådligt och lättare att tillämpa.

Utöver det föreslår vi ett nytt, skärpt och ständigt gällande förbud. I detta förbud flyttas fokus i bedömningen bort från konkurrenseffekter på en strikt konkurrensrättsligt definierad marknad, och i stället läggs tyngdpunkten på hur den offentliga verksamheten påverkar den privata aktörens faktiska verksamhet och marknad. Det innebär ett tydligare skydd för de privata aktörerna och ett mer ändamålsenligt verktyg för att hantera konkurrensproblem i praktiken.

Antonia Wopenka:

En konsekvens av att införa en särskild lag är att kopplingen till konkurrenslagen inte längre blir lika stark, vilket är medvetet och en del av avvägningen. Det har också lett till att vi föreslår att prövningen av ärenden flyttas från Patent- och marknadsdomstolen till de allmänna förvaltningsdomstolarna – till skillnad från vad som gäller enligt konkurrenslagen.

Ytterligare ett skäl till att samla reglerna i en egen lag är att vi föreslår att särskilda redovisningskrav införs för offentlig säljverksamhet. Sådana krav lämpar sig bättre att reglera i en separat lagstiftning, snarare än att föra in dem i konkurrenslagen.

Marie Strömberg Lindvall:

Beskriv förslaget för oss. Hur ser förslaget till ny lag ut?

Antonia Wopenka:

Vi föreslår alltså en helt ny lag, där det som förbjuds är offentlig säljverksamhet – eller förfaranden inom sådan verksamhet – som har en otillbörlig påverkan på privata aktörers möjlighet att bedriva verksamhet på marknaden. Det gäller alltså både situationer där påverkan redan har skett, och där verksamheten är ägnad att påverka på ett sätt som snedvrider förutsättningarna för privat företagande.

Man kan naturligtvis fråga sig varför vi valt att använda det något ålderdomliga uttrycket otillbörlig. Det finns dock en tydlig anledning till det, och för att förstå den behöver vi ta ett steg tillbaka.

Antonia Wopenka:

Jag nämnde tidigare att offentliga aktörer verkar under helt andra villkor än privata. Anledningen till att vi valt begreppet otillbörlig påverkan är just för att fånga upp de situationer där den ojämna maktbalansen mellan offentlig och privat verksamhet får verkliga konsekvenser på marknaden. Det är i dessa fall – när påverkan från offentlig säljverksamhet går utöver vad som kan anses rimligt eller acceptabelt – som påverkan kan klassas som otillbörlig.

Det är dock viktigt att understryka att lagen inte innebär att all offentlig verksamhet är förbjuden. Inte heller innebär den att all offentlig säljverksamhet som får någon form av påverkan på marknaden automatiskt är förbjuden. Det handlar om att identifiera och reglera just de fall där påverkan blir otillbörlig i förhållande till de privata aktörernas möjligheter att verka och konkurrera på lika villkor.

Antonia Wopenka:

Det är viktigt att komma ihåg att all påverkan från offentlig verksamhet inte per definition är problematisk. Det är fullt naturligt att en viss påverkan uppstår så snart fler aktörer träder in på en marknad. Och även om det för en privat aktör kan upplevas som negativt att möta ny konkurrens, är det i sig inget som regelverket ska förhindra.

Det är först när påverkan på marknaden avviker från vad som kan betraktas som en normal konkurrenssituation – till exempel när en offentlig aktör använder resurser eller förutsättningar som snedvrider spelplanen – som frågan om otillbörlighet uppstår. Det är just i dessa situationer som den föreslagna lagens prövning ska träda in.

Katharina Voss:

Det här var något vi diskuterade mycket under utredningens gång: vilket ord – om något – som bäst fångar det vi vill reglera. Valet föll till slut på otillbörlig, just för att det markerar att inte all påverkan från konkurrens är problematisk.

För i grunden är det så att konkurrens i sig alltid innebär en viss störning för den som redan är verksam på marknaden. Att få en konkurrent kan upplevas som

negativt – men det är också själva kärnan i konkurrenssystemet. Det ska driva aktörer att bli bättre, att effektivisera och att utveckla sina produkter och tjänster. Den typen av påverkan är inte bara tillåten, utan önskvärd.

Det vi däremot vill komma åt är de situationer där påverkan går utöver vad som är normalt och sunt i ett konkurrensförhållande – när offentliga aktörer agerar på ett sätt som snedvrider konkurrensen på grund av sina särskilda förutsättningar. Det är där otillbörlig påverkan blir ett relevant och nödvändigt begrepp.

Katharina Voss:

Bara det faktum att någon annan är aktiv på samma marknad som jag kan i sig naturligtvis inte förbjudas. Det skulle leda till orimliga konsekvenser och strida mot grundprinciperna för en öppen marknadsekonomi. Men problemet uppstår när en offentlig aktör utnyttjar sina särskilda fördelar på ett sätt som snedvrider konkurrensen.

Ett konkret exempel är om en kommun har ett skolkök som redan är finansierat för att servera elever mat under skoltid. Om kommunen därefter beslutar att även använda samma kök och personal för att erbjuda billig mat till andra kunder på den öppna marknaden – då blir konkurrenssituationen snedvriden. Den offentliga aktören kan hålla lägre priser inte för att verksamheten är effektivare, utan för att den redan bärs upp av offentliga resurser.

Det är just den typen av situationer som vår föreslagna lagstiftning är tänkt att hantera – när den offentliga närvaron på en marknad inte sker på lika villkor, utan med hjälp av strukturella fördelar som privata aktörer inte har tillgång till.

Marie Strömberg Lindvall:

Man agerar på ett otillbörligt sätt helt enkelt från den offentliga aktören.

Katharina Voss:

Precis.

Antonia Wopenka:

Det nya, omskrivna förbudet som vi föreslår omfattar inte bara kommunal och regional säljverksamhet, utan även statlig. Det innebär att statliga aktörer omfattas av samma regler som kommuner och regioner när det gäller offentlig säljverksamhet som riskerar att snedvrider konkurrensen.

De nuvarande reglerna – alltså de som gäller i dag – möjliggör redan att vissa förfaranden i offentlig säljverksamhet kan förbjudas. Det kan exempelvis handla om att erbjuda varor eller tjänster till ett pris som ligger så lågt att det påverkar konkurrensen på ett sätt som anses otillbörligt. Sådana beteenden kan i dag riktas mot både kommuner, regioner och staten, men det har varit otydligt i praktiken och svårt att få genomslag.

Med vårt förslag tydliggörs att det är just förfaranden i offentlig säljverksamhet som ska omfattas av förbudet – oavsett om aktören är kommunal, regional eller statlig. Det gäller alltså exempelvis fall där en kommun erbjuder tjänster till priser som ligger långt under marknadsnivå, inte för att man är mer effektiv, utan för att man bär upp kostnaderna med offentliga medel eller genom annan verksamhet som redan är fullt finansierad.

Antonia Wopenka:

Själva säljverksamheten kan förbjudas om den bedrivs av en kommun eller en region. Däremot gäller inte det nuvarande regelverket för statliga aktörer på samma sätt.

Anledningen till detta är historisk. När reglerna infördes pågick en parallell statlig utredning. Förvaltningskommittén föreslog då att statliga myndigheters möjlighet att sälja varor och tjänster på marknaden skulle begränsas.

Men de förslagen ledde aldrig till några faktiska förändringar. Det innebar att statliga aktörer i praktiken hamnade utanför det regelverk som nu gäller för kommuner och regioner.

Antonia Wopenka:

Egentligen finns det inte något principiellt hinder mot att även förbjuda statlig säljverksamhet i de flesta fall.

Vi har därför konstaterat att det saknas hållbara skäl till varför just staten skulle få bedriva verksamhet som otillbörligt påverkar privata aktörers möjligheter att verka på marknaden.

Mot den bakgrunden föreslår vi att det nya förbudet ska gälla lika för statliga aktörer som för kommunala och regionala.

Marie Strömberg Lindvall:

Och sen föreslår ni det vi nämnde om särredovisning, det får du gärna utveckla lite också.

Antonia Wopenka:

En annan del av vårt förslag handlar om att stärka möjligheterna till insyn och tillsyn i offentlig säljverksamhet. Här föreslår vi bland annat att det införs krav på **särredovisning**. I dag finns det nämligen inget lagstadgat krav på att verksamhet som bedrivs i exempelvis förvaltningsform ska särredovisas. Det innebär en risk för sammanblandning mellan medel som är avsedda för myndighetsutövning och medel som används i säljverksamheten.

Antonia Wopenka:

Avsaknaden av särredovisning kan leda till att säljverksamhet i praktiken subventioneras med offentliga medel. Detta kan i sin tur påverka konkurrenssituationen på marknaden på ett otillbörligt sätt. För Konkurrensverket är det i dag svårt att upptäcka och bevisa sådana fall. Det gör det också svårt att åtgärda bristerna i efterhand. Därför föreslår vi att all säljverksamhet som bedrivs av staten, kommuner eller regioner ska **särredovisas**. Det innebär att man ska beskriva verksamhetens **organisation och finansiering**, redovisa **kostnader och intäkter** separat, samt tydligt ange de **principer och metoder** som används för beräkning och fördelning.

Antonia Wopenka:

Och sen föreslår vi också en utvärderingsplikt att man vart fjärde år ska utvärdera hur en säljverksamhet förhåller sig till det här förbudet.

Marie Strömberg Lindvall:

Och den här utvärderingen som ska genomföras var fjärde år. Kan du säga något om vem som ska göra den och vad som är skälet?

Antonia Wopenka:

Precis som resten av lagen gäller detta förbud och de nya skyldigheterna även för staten, kommuner och regioner som bedriver säljverksamhet. En viktig del i förslaget är att dessa aktörer själva ska utvärdera hur deras verksamhet förhåller sig till förbudet. Det ger en möjlighet till reflektion kring vilka verksamheter man bedriver, och öppnar för själv rättelse om något skulle visa sig vara problematiskt. Det är särskilt relevant nu när vi föreslår ett ständigt gällande förbud, till skillnad från dagens ordning enligt KOS-reglerna, där det krävs ett särskilt ingripande från Konkurrensverket för att något ska kunna förbjudas.

Katharina Voss:

Att utvärderingen ska göras vart fjärde år innebär också att politiker får en regelbunden överblick över den säljverksamhet som bedrivs av kommunen, regionen eller staten. Det är särskilt värdefullt för nyvalda politiker som kanske inte har insyn i vad som har skett tidigare. Genom detta skapas en naturlig möjlighet till politisk kontroll, ökad transparens och bättre förståelse för hur den offentliga säljverksamheten påverkar marknaden.

Marie Strömberg Lindvall:

Och en bild över hur den säljverksamheten ser ut.

Katharina Voss:

Ja, precis – förslaget ska omfatta både säljverksamhet som drivs i förvaltningsform och sådan som bedrivs i bolagsform. Det är viktigt eftersom verksamhetens juridiska form inte bör avgöra om reglerna gäller eller inte. Omfattningen kan också variera stort beroende på vilken enhet eller aktör det rör sig om, och därför är det centralt att regelverket träffar hela bredden av offentlig säljverksamhet.

Marie Strömberg Lindvall:

Jag vet att ni i utredningen har fört ett resonemang kring just det här, för det är inte en helt enkel uppgift för kommunerna. Å ena sidan vill de bidra till ett starkt och levande näringsliv, och ofta ligger det i det offentliga uppdraget att skapa goda förutsättningar för företagande och utveckling. Å andra sidan finns risken att de – även med goda intentioner – agerar på ett sätt som snedvrider konkurrensen. Det är en svår balansgång, och i utredningen lyfter ni också att det krävs tydligare vägledning, insyn och struktur för att de offentliga aktörerna ska kunna agera rätt. Just därför är det viktigt att lagstiftningen inte bara innehåller ett förbud, utan också verktyg för uppföljning, självriktelse och politisk insyn.

Antonia Wopenka:

Precis som i dagens KOS-regler har vi föreslagit att det införs en så kallad ventilbestämmelse. Det innebär att en verksamhet eller ett förfarande som bedöms ha en otillbörlig påverkan på privata aktörers möjligheter att bedriva sin verksamhet ändå inte ska förbjudas om det är försvarbart från allmän synpunkt. Det blir alltså ett andra steg i prövningen. När det konstaterats att påverkan är otillbörlig, ges den offentliga aktören möjlighet att visa att verksamheten ändå är motiverad – till exempel genom att hänvisa till rättsliga krav eller andra särskilda omständigheter som gör att verksamheten bör tillåtas.

Antonia Wopenka:

Anledningen till att det är den offentliga aktören som ska visa att verksamheten är försvarbar från allmän synpunkt är att det är just den som har bäst förutsättningar att göra det. Den offentliga aktören har insyn i varför verksamheten bedrivs, kännedom om sina egna uppdrag och regelverk, och har bäst möjlighet att bedöma kompetensfördelning och relevanta marknadsförhållanden. I prövningen av försvarbarheten ska det också vara möjligt att väga in att det kan finnas särskilda regleringar där lagstiftaren redan har gjort en avvägning – där konkurrensintresset får stå tillbaka till förmån för andra samhällsintressen. Om säljverksamheten är en direkt avsedd eller ofrånkomlig följd av sådan reglering, ska det kunna utgöra ett skäl för att verksamheten ändå tillåts.

Antonia Wopenka:

Om en verksamhet är en direkt följd av reglering eller ligger inom ramen för ett tydligt samhällsintresse bör den anses vara försvarbar från allmän synpunkt. En viktig fråga i detta sammanhang är den kommunala kompetensen. Det är dock inte så att det här regelverket ska påverka gränsdragningen för vad som ligger inom kommunal kompetens. Prövningen ska utgå från det rättsläge som redan gäller. Reglerna är inte heller avsedda att träffa kommunal kärnverksamhet eller inskränka kommunernas möjlighet att agera inom de områden där de har kompetens att verka.

Antonia Wopenka:

Det finns redan reglering som anger vad kommuner ska göra och vad de får göra inom det egentliga näringslivets område. Dessa regler återfinns bland annat i kommunallagen, lagen om kommunala befogenheter och i olika specialförfattningar. Det som gör frågan särskilt komplicerad är att det inte finns någon tydligt dragen gräns mellan vad som är tillåtet och otillåtet. I praktiken finns en gråzon där det kan vara oklart vad kommunerna faktiskt har rätt att göra och inom vilka ramar de får bedriva säljverksamhet.

Antonia Wopenka:

Och i de fall där kommuner rör sig inom den här gråzonen – där det inte är helt klart vad som är tillåtet – och det samtidigt får en påverkan på privata företags möjligheter att bedriva sin verksamhet, är det just där den här lagen är tänkt att träda in. Det är alltså i den skärningspunkten mellan osäker kommunal kompetens och faktisk marknadspåverkan som lagen stänger till ett regelmässigt fönster. Men, som sagt, syftet är inte att reglera det som redan omfattas av den kommunala kompetensen eller att ändra dess gränser – den delen ligger fast.

Antonia Wopenka:

Om jag ska säga något mer om bedömningen av vad som är försvarbart från allmän synpunkt, så handlar det inte enbart om huruvida verksamheten är

uttryckligen reglerad i lag. Det kan även finnas verksamheter som inte är formellt reglerade, men som ändå uppfyller viktiga allmänintressen. I sådana fall ska man, i likhet med hur bedömningen görs i andra sammanhang, titta på **motiven** till varför verksamheten bedrivs. Det kan handla om både interna motiv – alltså utifrån den offentliga aktörens eget uppdrag eller behov – och externa motiv, till exempel samhällseliga behov eller efterfrågan som inte tillgodoses på annat sätt.

Antonia Wopenka:

När det gäller motivbedömningen är det viktigt att skilja mellan interna och externa motiv. Interna motiv handlar vanligen om att tillgodose den offentliga aktörens eget intresse, exempelvis effektivisering av den egna organisationen eller intern resursanvändning. Sådana motiv ska **inte** beaktas i bedömningen av om en verksamhet är försvarbar från allmän synpunkt. Det är i stället de **externa motiven** som kan göra verksamheten försvarbar. Det kan till exempel handla om att tillgodose behov hos det allmänna, att hantera marknadsmisslyckanden där marknaden inte förmår erbjuda vissa varor eller tjänster, eller att bedriva verksamhet som är så samhällsviktig att den inte helt bör lämnas åt marknaden – exempelvis för att säkerställa tillgång till en viss vara eller tjänst för alla.

Marie Strömberg Lindvall:

Och det här är en balansgång.

Antonia Wopenka:

Det är verkligen en balansgång.

Marie Strömberg Lindvall:

Ska vi säga någonting om förslaget om marknadsanalys?

Antonia Wopenka:

Ja, förutom det här liksom själva förbudet så har vi också föreslagit en del kringliggande bestämmelser och där har vi bland annat föreslagit att Konkurrensverket ska få beslutanderätt och en sak som de kan besluta om är att det ska utgå en marknadsanalysavgift som kan uppgå till 20 miljoner för överträdelser av det här förbudet. Och det låter ju som en väldigt, väldigt hög summa.

Antonia Wopenka:

Men den är satt upp till den nivå eftersom det också finns väldigt stora och omfattande säljverksamheter som man kanske inte tänker på utan att man tänker

på den här lilla kommunen som har ett kafé. Men det finns ju faktiskt också väldigt stora verksamheter.

Katharina Voss:

Man får sätta individuellt utifrån, både då överträdelsen och den finansiella styrkan hos den aktören som har överträtt förbudet.

Marie Strömberg Lindvall:

Som sagt var, många förslag och allting finns att läsa i utredningen.

Marie Strömberg Lindvall:

Innan vi avrundar nu så vill jag bara fråga: Vad händer nu? Just nu när vi spelar in det här så pågår en remissbehandling och yttrandena ska vara inne senast 23 juni. Vad händer sedan?

Antonia Wopenka:

Därefter kommer departementet att bearbeta förslagen, gå igenom remissvaren och fatta beslut om hur de vill gå vidare. Det kan innebära att vissa delar ändras, att man väljer att inte gå vidare med förslaget alls, eller att det lämnas oförändrat. Vad som händer återstår att se. I nästa steg skriver regeringen en proposition, som i många fall skickas till Lagrådet för yttrande. Lagrådet granskar då regeringens förslag ur ett rättsligt perspektiv. Efter det kan förslaget bearbetas ytterligare innan det överlämnas till riksdagen, som sedan beslutar om det ska bli en ny lag.

Marie Strömberg Lindvall:

Ja, ni har även i utredningen föreslagit datum för när de här förändringarna ska träda i kraft.

Antonia Wopenka:

Huvuddelen av förslagen har vi föreslagit ska träda i kraft den 1 augusti 2026. Vissa delar – som utvärderingsplikten och bestämmelserna om särredovisning – har vi dock föreslagit ska börja gälla först vid årsskiftet 2026/2027, eftersom det bättre sammanfaller med det kalenderår som många offentliga aktörer planerar och redovisar sin verksamhet utifrån.

Marie Strömberg Lindvall:

Okej, spännande tider med andra ord från framför oss och då avslutar vi med det här. Jag tackar er för att ni var med och gav den här bilden av utredningen och utredningens förslag. Jag tackar dig Antonia.

Antonia Wopenka:

Tack så mycket.

Marie Strömberg Lindvall:

Och jag tackar dig Katharina Voss. Tack! Och det här betänkandet som vi har pratat om nu, *Förbättrat konkurrensen i offentlig och privat verksamhet*. Den finns att ladda ner på regeringens webbplats och vi lägger en länk till betänkandet även i den här poddens avsnittsbeskrivning. Jag heter Marie Strömberg Lindvall och jag tackar för att ni lyssnade.